

**Liceum Ogólnokształcące im. ks. P. Skargi
w Sędziszowie Małopolskim**

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
z PLASTYKI**

obowiązujący od 02.09. 2019 r.
dostosowany do specyfiki i warunków szkoły

nauczyciel przedmiotu: Wioleta Malska

Przedmiotowy system oceniania został skonstruowany w oparciu o następujące dokumenty:

- 1) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. (Dz.U. 2015 poz. 843) w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych na podstawie art. 44zb ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.2);
- 2) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych;
- 3) system oceniania obowiązujący w Liceum Ogólnokształcącym im. Ks. P. Skargi wynikający z zapisu w Statucie Szkoły;
- 4) podstawę programową z plastyki określoną w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia* (rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw z 2018 r. poz. 467);
- 5) realizowany materiał według obowiązującego w szkole programu nauczania.

Osiągnięcia ucznia określone w obszarach: wiedzy, umiejętności i postaw

Uczeń potrafi:

- 1) posługiwać się podstawowymi terminami dotyczącymi kultury i sztuki – tradycyjnej i współczesnej;
- 2) rozpoznać i opisać cechy charakterystyczne sztuki i kultury lokalnego środowiska oraz wskazać jego relacje z kulturą globalną i sztuką światową;
- 3) ocenić znaczenie sztuki w procesie kształtowania tradycji i dziedzictwa kulturowego oraz jej wpływ na kształt współczesnej kultury;
- 4) wymienić przykłady muzeów i innych instytucji kultury oraz scharakteryzować ich działalność i cele;
- 5) przygotować koncepcję wystawy i ją zrealizować;
- 6) zrecenzować wystawę lub inne wydarzenie kulturalne;

- 7) wymienić podstawowe dziedziny sztuk wizualnych – tradycyjne i współczesne;
- 8) omówić środki wyrazu typowe dla poszczególnych dziedzin sztuki i wskazać ich zastosowanie na wybranym przykładzie;
- 9) rozpoznać najważniejsze techniki plastyczne i strategie artystyczne – tradycyjne i współczesne;
- 10) rozpoznać najwybitniejsze dzieła sztuki, podać nazwiska ich twórców;
- 11) dokonać przeglądu najważniejszych kierunków sztuki współczesnej;
- 12) scharakteryzować wybrany nurt sztuki współczesnej, wymienić jego reprezentatywne dzieła i twórców;
- 13) powiązać dzieło sztuki z miejscem i czasem powstania na podstawie cech charakterystycznych;
- 14) korzystać z różnych źródeł informacji i przekazu, w tym zasobów internetowych, z poszanowaniem zasad prawa autorskiego;
- 15) stworzyć wypowiedź z użyciem środków wyrazu sztuk plastycznych i wizualnych oraz nowych mediów;
- 16) przeprowadzić samodzielną analizę i interpretację dzieła sztuki współczesnej (uwzględniając formę, treść, funkcję, kontekst) oraz wyrazić i uzasadnić własną opinię na temat tej pracy;
- 17) pracować w grupie, przestrzegając zasad kultury osobistej i dbając o dobre relacje interpersonalne;
- 18) kierować się w opiniach tolerancją i otwartością wobec różnorodności współczesnych zjawisk i postaw artystycznych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Uczestniczenie w kulturze poprzez kontakt, analizę i interpretację dzieł sztuki; dostrzeganie kontekstów powstawania dzieła.

Uczeń:

- 1) zna terminy i pojęcia, właściwe dla analizy formy dzieła sztuk plastycznych;
- 2) rozróżnia poszczególne dyscypliny sztuki, wskazuje formy wypowiedzi artystycznej, które wymykają się tradycyjnej klasyfikacji (w tym: akcjonizm, instalacja, sztuka mediów);
- 3) rozumie, że sztuka powstaje w kontekście innych dziedzin kultury, a także historii, filozofii, religii;

- 4) w oparciu o właściwą terminologię dokonuje opisu i analizy wybranych dzieł sztuki różnych dyscyplin;
- 5) przybliża twórczość artystów różnych dziedzin sztuki, w szczególności plastycznych;
- 6) interpretuje i odczytuje wybrane dzieła sztuki w kontekście epoki.

II. Zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi współczesnych awangard artystycznych i sztuki lokalnego środowiska; ekspresja twórcza podejmowana w oparciu o środki wyrazu, charakterystyczne dla sztuki II poł. XX wieku.

Uczeń:

- 1) wymienia zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy;
- 2) zna najwybitniejszych lokalnych twórców, ich obszar działań artystycznych (dyscypliny, gatunki, techniki artystyczne, które wykorzystują w swojej twórczości);
- 3) wymienia najistotniejsze kierunki współczesnych awangard artystycznych (abstrakcjonizm, pop-art, konceptualizm, neofiguracja, hiperrealizm, op-art, street art, akcjonizm i sztuka mediów), łączy je z postaciami wybitnych twórców;
- 4) opisuje dzieła sztuki regionu, stosując terminy i pojęcia właściwe dla danego obiektu i stylu;
- 5) dokumentuje (fotografuje, filmuje lub tworzy prezentacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii) dzieła lub wydarzenia istotne dla kultury lokalnej;
- 6) charakteryzuje kierunki działań wybranych współczesnych awangard i ich twórców;
- 7) podejmuje działania twórcze w oparciu o środki wyrazu charakterystyczne dla wybranych form wypowiedzi sztuki II poł. XX wieku.

III. Wprowadzenie w obszar działań instytucji profesjonalnie zajmujących się upowszechnianiem kultury w zakresie sztuk plastycznych, ekspresja twórcza podejmowana w związku z organizacją wystaw.

Uczeń:

- 1) wymienia i rozróżnia instytucje kultury zajmujące się profesjonalnym jej upowszechnianiem, w tym: muzea, galerie, teatry, ośrodki kultury i biblioteki;
- 2) rozróżnia zakres działania wymienionych instytucji oraz funkcje, jakie pełnią;
- 3) rozróżnia i definiuje terminy i pojęcia związane z obszarem działań instytucji upowszechniającej kulturę i sztukę, jak: wystawa (ekspozycja), wernisaż, finisaż, premiera, spektakl, scenografia;

- 4) formułuje samodzielne sądy (pisemne lub ustne) na temat zwiedzanych galerii, wystaw i wydarzeń artystycznych;
- 5) organizuje samodzielnie lub zespołowo wystawę rzeczywistą lub wirtualną prac plastycznych (np. fotografii), poprzedzoną promocją i reklamą (np. zaproszenie, ulotka, plakat) i np. organizacją wernisażu;
- 6) aktywnie uczestniczy w wystawach i akcjach organizowanych przez twórców.

IV. Wprowadzenie w zakres sztuk o charakterze multimedialnym, ekspresja twórcza w oparciu o współczesne narzędzia komunikacji wizualnej.

Uczeń:

- 1) definiuje pojęcie multimedia jako media stanowiące połączenie różnych form przekazu informacji (tekstu, dźwięku, grafiki, animacji, video);
- 2) wymienia obszary, w których multimedia mają zastosowanie (sztuka, reklama, edukacja, rozrywka);
- 3) rozumie, że współczesna działalność twórcza pozwala na wykorzystanie różnorodnych technik i narzędzi medialnych;
- 4) z wykorzystaniem prostych narzędzi rejestrujących samodzielnie wykonuje kilkunastosekundowy film, prezentację lub cykl fotografii na zadany lub wybrany temat;
- 5) opisuje założenia, koncepcję realizacyjną oraz sposób wykonania swojej pracy;
- 6) krytycznie ocenia wykonane przez siebie i innych autorów filmy, prezentacje i fotografie.

Kryteria oceny i metod sprawdzania osiągnięć ucznia

Przedmiotowy system oceniania (PSO) z plastyki uwzględnia cele kształcenia wynikające z podstawy programowej i zachowuje spójność z wewnętrznym systemem oceniania w szkole, uwzględnia specyfikę przedmiotu - cele edukacyjno-wychowawcze (nabycie wiedzy i umiejętności, kształtowanie postaw) oraz działania kreatywne. Brama jest pod uwagę aktywność twórcza i uczestnictwo w życiu kulturalno-artystycznym szkoły, środowiska.

Ocena pracy i osiągnięć ucznia odzwierciedla jego aktywność, kreatywność i inicjatywę przejawianą podczas zajęć, a nie tylko stopień opanowania wiedzy i umiejętności.

Jako element dyscyplinujący wprowadza się system plusów i minusów, które przyznaje się za aktywność i pracę na lekcji, przygotowanie do zajęć, terminowe oddanie zadań itp..

Za trzy plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, a trzy minusy skutkują otrzymaniem oceny niedostatecznej.

Ze względu na niewielką liczbę godzin plastyki rezygnuje się z odpowiedzi ustnych, sprawdzających opanowanie części materiału, przeprowadzania sprawdzianów i prac klasowych.

Wiedza i umiejętności uczniów weryfikowana jest za pomocą testów i zadań praktycznych.

Ocena, szczególnie ocena cząstkowa, ma charakter dydaktyczny i wychowawczy

Ocena z plastyki uwzględnia nie tylko wiedzę i umiejętności ucznia, lecz także jego indywidualne predyspozycje, uzdolnienia, sprawność manualną, zaangażowanie i zainteresowanie przedmiotem oraz postępy.

Podsumowaniem efektów pracy semestralnej lub rocznej może być przygotowanie wystawy lub projekt edukacyjny realizowany grupowo. Wyjątkowe osiągnięcia uczniów, wykraczające poza wymagania edukacyjne, ocenia się indywidualnie.

Ogólne składniki stanowiące przedmiot oceny

Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych należy przede wszystkim brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, a w przypadku wychowania fizycznego – także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej. (Dz.U. 2015 poz. 843 rozdz.2 § 11)

W procesie oceniania ucznia bierze się pod uwagę:

- a) wysiłek wkładany w realizację wymagań,
- b) stopień zaangażowania, aktywność na lekcji;
- c) stopień opanowania umiejętności i wiadomości, a w tym:
 - wiedzę teoretyczną z historii sztuki, umiejętność analizy dzieła sztuki, znajomość terminologii plastycznej,
 - działania plastyczne (stopień zaangażowania, niekonwencjonalność rozwiązań zarówno tematu, jak i formy);
- d) stopień wykorzystywania posiadanej wiedzy w praktycznym działaniu;
- e) kulturę przekazywania wiadomości;
- f) aktywność pozalekcyjną (udział w życiu artystycznym szkoły i środowiska lokalnego, udział w konkursach plastycznych).

Ocena z przedmiotu plastyka jest wypadkową ocen wiedzy i umiejętności z zakresu historii sztuki, wiedzy o sztuce, percepcji dzieł sztuki oraz aktywności twórczej ucznia.

Na lekcji plastyki ocenie bieżącej podlega:

- przygotowanie do lekcji,
- aktywne uczestnictwo w zajęciach,
- samodzielne, twórcze rozwiązywanie problemów,
- umiejętność współpracy w grupie,

Ocenie podlegają następujące formy pracy ucznia:

- wypowiedzi ustne (waga 2);
- testy (waga 3);
- działalność twórcza przy zastosowaniu środków wyrazu sztuk plastycznych, a także innych dziedzin sztuki (fotografia, film) i elementów form przekazów medialnych, w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni, przy zastosowaniu materiałów, narzędzi i technik właściwych dla tych dziedzin sztuki i przekazów medialnych (waga 2)
- inne działania, jak realizacja projektów w zakresie sztuk wizualnych, tworzenie prezentacji multimedialnych (waga 2)
- udział w konkursach plastycznych (waga 3);
- zadania ponadprogramowe wynikające z zainteresowań i zdolności ucznia (waga 2);
- aktywne uczestnictwo w życiu szkoły i środowiska, takie jak: oprawa plastyczna uroczystości, organizowanie wystaw, innych wydarzeń o charakterze artystycznym (waga 2 lub 3 zależnie od rangi wydarzenia i stopnia zaangażowania).

W ocenie prac plastycznych brane są pod uwagę następujące elementy:

- zgodność z zadanym tematem - zagadnieniem plastycznym;
- trafność doboru środków wyrazu plastycznego do postawionego zadanego tematu/ problem;
- estetyka wykonania;
- inwencja twórcza (oryginalność myślenia, wyobraźnia, pomysłowość);
- samodzielność wykonania.

W ocenie wypowiedzi ustnej brane są pod uwagę:

- walory językowe i adekwatne używanie terminologii plastycznej;
- osadzenie dzieła w kontekście kulturowym;
- umiejętność dostrzeżenia uwarunkowań (społecznych, politycznych, osobistych) mających wpływ na twórców;

- znajomość sztandarowych dzieł i ich twórców;
- umiejętność analizy i syntezy problemów;
- trafność argumentacji w wartościowaniu dzieła, problemu, zjawiska artystycznego czy kierunku;
- umiejętność rozwinięcia postawionego problemu lub tematu;
- entuzjizm i autentyczność w poznawaniu sztuki.

Ilość nieprzygotowań przysługujących uczniowi podczas jednego semestru nauki, sposób i możliwości poprawiania ocen, minimalna liczba ocen w semestrze, tryb zapowiadania sprawdzianów, procentowe wymagania przypisane do określonej oceny regulowane są zapisami w Statucie Szkoły.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny semestralne i roczne

Ocena niedostateczna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności; - nie interesuje się procesem dydaktycznym; - nie uczestniczy w lekcjach; - nie przygotowuje zadań domowych; - lekceważy obowiązki szkolne.
Ocena dopuszczająca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dysponuje wiedzą i umiejętnościami określonymi w podstawie programowej ze znacznymi brakami; - potrafi zastosować wiedzę i umiejętności w niektórych sytuacjach typowych; - nie zawsze stosuje się do uwag prowadzącego; - przy wykonywaniu zadań potrzebuje pomocy nauczyciela; - zazwyczaj przychodzi na lekcje i w większości przypadków realizuje polecenia; - podczas pracy w grupach jest biernym członkiem zespołu.
Ocena dostateczna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opanował wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej z niewielkimi brakami; - stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach typowych; - posługuje się różnymi narzędziami i technikami plastycznymi; - stosuje się do uwag nauczyciela; - opisuje dzieła z pomocą prowadzącego; - wykonuje zadania, zazwyczaj jest przygotowany do lekcji, pracuje systematycznie; - podejmuje współpracę z innymi osobami podczas realizacji zadań grupowych.
Ocena dobra	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykazuje się wiedzą i umiejętnościami określonymi w podstawie programowej; - stosuje zdobytą wiedzę i umiejętności w sytuacjach typowych oraz niektórych sytuacjach nietypowych; - korzysta z różnych źródeł informacji; - posługuje się zróżnicowanymi narzędziami i technikami plastycznymi, wybierając środki wyrazu stosowne do charakteru zadania; - właściwie wykonuje wszystkie zadania; - samodzielnie opisuje dzieła sztuki i interpretuje je pod kierunkiem prowadzącego; - twórczo korzysta z uwag nauczyciela;

	<ul style="list-style-type: none"> - w niektórych zadaniach wykazuje się samodzielnością w rozwiązywaniu postawionego problemu; - wykonuje zadania w wyznaczonym terminie, jest przygotowany do lekcji; - przedstawia własne pomysły podczas działań grupowych.
<p>Ocena bardzo dobra</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje wiedzę i umiejętności zarówno w sytuacjach typowych, jak i nietypowych, wymagających kreatywności; - korzysta z różnych źródeł informacji i tekstów kultury; - biegle posługuje się narzędziami i technikami plastycznymi, dobierając je w zależności od charakteru zadania; - samodzielnie poszukuje nowych narzędzi, technik i środków wyrazu, eksperymentuje i twórczo podchodzi do wyznaczonych zadań; - właściwie i samodzielnie wykonuje wszystkie polecenia nauczyciela; - stosuje się do uwag prowadzącego, a jednocześnie potrafi dyskutować i podawać argumenty w obronie własnego zdania; - samodzielnie i kreatywnie rozwiązuje postawione problemy; - samodzielnie opisuje i interpretuje dzieła; - indywidualnie poszukuje dodatkowych informacji o sztuce; - wykazuje się kreatywnością podczas realizacji zadań grupowych, wykonuje znaczący zakres prac, pomaga innym. - angażuje się w ponadprogramowe, nieobowiązkowe inicjatywy, np. turnieje wiedzy, konkursy plastyczne czy wydarzenia kulturalne i inicjatywy artystyczne.
<p>Ocena celująca</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dysponuje wiedzą i umiejętnościami znacznie wykraczającymi poza wymagania edukacyjne sformułowane dla jego poziomu; - sprawnie, świadomie i krytycznie korzysta z różnych źródeł informacji, tekstów kultury i środków wyrazu plastycznego; - samodzielnie, systematycznie poszerza swoją wiedzę i umiejętności; - wykonuje prace na wysokim poziomie technicznym i artystycznym; - z sukcesem angażuje się w ponadprogramowe, nieobowiązkowe inicjatywy, np. turnieje wiedzy, konkursy plastyczne czy wydarzenia kulturalne i inicjatywy artystyczne.